

การสำรวจร้านอาหารญี่ปุ่นในประเทศไทยปี 2563

ระยะเวลาสำรวจ :

- สำรวจจำนวนร้าน : 1 กันยายน ถึง 31 ตุลาคม 2563
- การสัมภาษณ์ (13 บริษัท/องค์กร) : 1 พฤศจิกายน ถึง 10 ธันวาคม 2563

วิธีการสำรวจ :

- Website และ Facebook ของผู้ประกอบการ
- ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องในสื่อต่างๆ
- สอบถามข้อมูลทางโทรศัพท์

ขอบข่ายการสำรวจ :

- ร้านอาหารที่ให้บริการอาหารญี่ปุ่น หรืออาหารที่มีการดัดแปลงให้เป็นสไตล์ญี่ปุ่น
- ร้านอาหารที่มีเมนูอาหารญี่ปุ่นเกินครึ่งของเมนูทั้งหมด
- ร้านอาหารที่มีการจัดที่นั่งสำหรับลูกค้าเป็นการถาวร

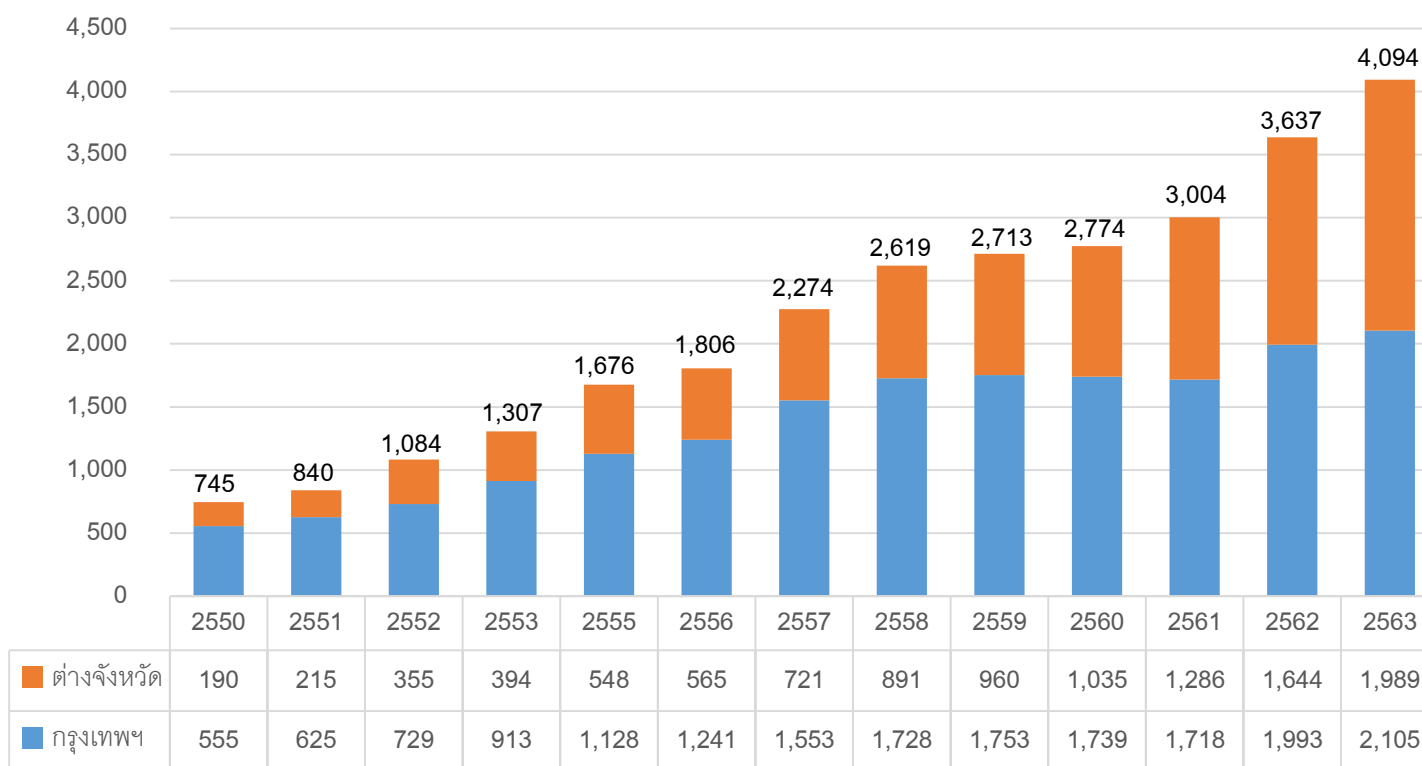
การจำแนกประเภทร้านอาหารญี่ปุ่น :

ภัตตาคารอาหารญี่ปุ่น	ภัตตาคารอาหารญี่ปุ่น, ร้านอาหารท้องถิ่น, ร้านอาหารญี่ปุ่นที่มีเมนูหลากหลาย, ร้านอาหารที่มีเมนูเป็นชุด, ร้านอาหารญี่ปุ่นสำหรับครอบครัว
Ramen	ร้านราเมง, เกียวซ่า
Suki / Shabu	สุกียากี้, ชาบูชาบู
Izakaya	ร้าน Izakaya, ร้านไก่ย่าง (Yakitori)
Yakiniku	ร้านเนื้อย่าง (Yakiniku)
Sushi	ร้านข้าวปั้นซูชิ, ร้านอาหารประเภทปลา, ร้านอาหารทะเล
Donburi	ข้าวหน้าเนื้อ, ข้าวหน้าเข็มปูระ (Tendon), ข้าวหน้าหมู, ข้าวหน้าอาหารทะเล (Kaisendon)
Cafe	ร้านชา, ร้านกาแฟ, ร้านเค้ก
อาหารตะวันตก	อาหารญี่ปุ่นสไตล์ตะวันตก
อาหารทอด	ทงคัตสึ (Tonkatsu), คุซึคัตสึ (Kushikatsu), เข็มปูระ (Tempura)
Teppan / Okonomiyaki	อาหารย่างกระทะร้อน (Teppanyaki), พิซซาญี่ปุ่น (Okonomiyaki), ทาโกะยากิ (Takoyaki)
Curry / Omu-rice	ข้าวแกงกะหรี่ญี่ปุ่น, ข้าวห่อไข่ (Omu rice)
Soba / Udon	โซบะ, อุด้ง

แนวโน้มของจำนวนร้านอาหารญี่ปุ่นในประเทศไทย

- ร้านอาหารญี่ปุ่นในประเทศไทยเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 และเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี เนื่องจากวัฒนธรรมอาหารญี่ปุ่นมีความแพร่หลายมากขึ้น ทั้งช่วงราคาอาหารมีให้เลือกมากขึ้นส่งผลให้ฐานลูกค้าขยายตัวมากตามไปด้วย รวมทั้งมีศูนย์การค้าเปิดให้บริการนอกพื้นที่กรุงเทพฯ เพิ่มขึ้น
- ปี พ.ศ. 2563 มีร้านอาหารญี่ปุ่นจำนวน 4,094 ร้าน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 12.6%
จำนวนร้านอาหารญี่ปุ่นในกรุงเทพฯ มี 2,105 ร้าน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 5.6% ในต่างจังหวัดมี 1,989 ร้าน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 21%

แผนภาพ: จำนวนร้านอาหารญี่ปุ่นในประเทศไทย (หน่วย : ร้าน)

* ปี พ.ศ. 2554 ไม่ได้ทำการสำรวจ

** ระยะเวลาสำรวจจำนวนร้านปี 2562 คือตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน ถึงวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2562

ระยะเวลาการสำรวจจำนวนร้านในปี พ.ศ. 2563 คือตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน ถึงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2563

การสำรวจจำนวนร้านอาหารญี่ปุ่น จำแนกตามประเภทร้าน

- จำนวนร้าน Sushi เพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับปีที่แล้ว เนื่องจากการขยายสาขาของร้าน Sushi แบบแฟรนไชส์ ทำให้ร้าน Sushi เป็นประเภทร้านอาหารญี่ปุ่นที่มีจำนวนมากที่สุด
- จำนวนร้านอาหารญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 1,183 ร้าน และลดลง** 726 ร้าน ซึ่งเป็นตัวเลขการเพิ่มและลดที่มากที่สุดนับตั้งแต่เริ่มทำการสำรวจ

ตาราง : สรุปจำนวนร้านอาหารญี่ปุ่น จำแนกตามประเภท (หน่วย: ร้าน, เทียบกับปีก่อน = %)

ประเภทร้าน	2560	2561	2562	2563			
				เพิ่ม	ลด	รวม	เทียบกับปีก่อน (%)
Sushi	256	457	688	504	154	1,038	50.9
ภัตตาคารอาหารญี่ปุ่น	769	797	945	225	155	1,015	7.4
Ramen	357	386	429	57	66	420	-2.1
Suki / Shabu	356	375	428	49	141	336	-21.5
Izakaya	290	246	283	65	63	285	0.7
Yakiniku	228	238	243	62	37	268	10.3
Café	100	84	149	78	22	205	37.6
Donburi	90	108	133	35	22	146	9.8
อาหารตะวันตก	83	83	95	23	17	101	6.3
อาหารทอด	58	66	85	23	15	93	9.4
Curry / Omu-rice	51	50	60	38	7	91	51.7
Teppanyaki / Okonomiyaki	64	52	55	20	8	67	21.8
Soba / Udon	60	52	44	4	19	29	-34.1
บริการจัดส่ง	12	10	-	-	-	-	-
รวม	2,774	3,004	3,637	1,183	726	4,094	12.6

** (หมายเหตุ) ลดลง หมายถึง ร้านที่ปิดกิจการถาวร ร้านที่ปิดกิจการชั่วคราวทั้งแบบมีกำหนดการและไม่มีกำหนดการว่าจะกลับมาเปิดกิจการ และร้านที่ไม่เข้าข่ายเป็นร้านอาหารญี่ปุ่นเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงเมนูอาหารและรูปแบบร้าน อนึ่ง ร้านบริการจัดส่งไม่อยู่ในการสำรวจตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562

การสำรวจจำนวนร้านอาหารญี่ปุ่น จำแนกตามพื้นที่กรุงเทพฯ / ต่างจังหวัด และประเภทร้าน

- จำนวนร้านอาหารญี่ปุ่นในต่างจังหวัดมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2560 มีสัดส่วน 37.3% และในปี พ.ศ. 2563 มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นเป็น 48.6% ของทั้งหมด
- จำนวนร้านอาหารประเภท Sushi และภัตตาคารอาหารญี่ปุ่นในต่างจังหวัดมีเพิ่มมากขึ้นประมาณ 2 เท่าเมื่อเทียบกับกรุงเทพฯ ทำให้สัดส่วนกว่า 60% ของร้านสองประเภทนี้เป็นร้านที่อยู่ในต่างจังหวัด

ตาราง : สรุปจำนวนร้านอาหารญี่ปุ่น จำแนกตามพื้นที่กรุงเทพฯ / ต่างจังหวัด และประเภทร้าน (หน่วย: ร้าน, เทียบกับปีก่อน = %)

ประเภทร้าน	กรุงเทพมหานคร							ต่างจังหวัด							ทั่วประเทศ ปี 2563
	2560	2561	2562	2563				2560	2561	2562	2563				
				เพิ่ม	ลด	รวม	เทียบกับ ปีก่อน				เพิ่ม	ลด	รวม	เทียบกับ ปีก่อน	
Sushi	202	271	346	166	79	433	25.1	54	186	342	338	75	605	76.9	1,038
ภัตตาคารอาหารญี่ปุ่น	417	385	423	75	67	431	1.9	352	412	522	150	88	584	11.9	1,015
RAMEN	205	219	246	32	38	240	-2.4	152	167	183	25	28	180	-1.6	420
Suki / Shabu	152	156	168	21	43	146	-13.1	204	219	260	28	98	190	-26.9	336
Izakaya	232	184	200	42	41	201	0.5	58	62	83	23	22	84	1.2	285
Yakiniku	146	134	152	25	29	148	-2.6	82	104	91	37	8	120	31.9	268
Café	80	66	115	43	19	139	20.9	20	18	34	35	3	66	94.1	205
Donburi	54	66	85	22	10	97	14.1	36	42	48	13	12	49	2.1	146
อาหารตะวันตก	63	62	69	14	11	72	4.3	20	21	26	9	6	29	11.5	101
อาหารทอด	50	56	73	13	14	72	-1.4	8	10	12	10	1	21	75.0	93
Curry / Omu-rice	39	40	43	22	6	59	37.2	12	10	17	16	1	32	88.2	91
Teppanyaki / Okonomiyaki	37	28	35	13	6	42	20.0	27	24	20	7	2	25	25.0	67
Soba / Udon	51	46	38	3	16	25	-34.2	9	6	6	1	3	4	-33.3	29
บริการจัดส่ง	11	5	-	-	-	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-
รวม	1,739	1,718	1,993	491	379	2,105	5.6	1,035	1,286	1,644	692	347	1,989	21.0	4,094

วิเคราะห์จำนวนสาขาของแต่ละแบรนด์

- ปี พ.ศ. 2563 จำนวนร้านที่มีสาขาเดียวมี 1,381 ร้าน กล่าวได้ว่า 1 / 3 ของร้านอาหารญี่ปุ่นในประเทศไทยเป็นร้านที่มีสาขาเดียว
- สัดส่วนระหว่างร้านที่มีสาขาเดียวกับเชนร้านอาหารญี่ปุ่นที่มีหลายสาขาอยู่ในระดับเดียวกันกับผลการสำรวจปีที่แล้ว

ตาราง : จำนวนร้านที่มีสาขาเดียวและจำนวนเชนร้านอาหารญี่ปุ่นที่มีหลายสาขา
(หน่วย : ร้าน/แบรนด์)

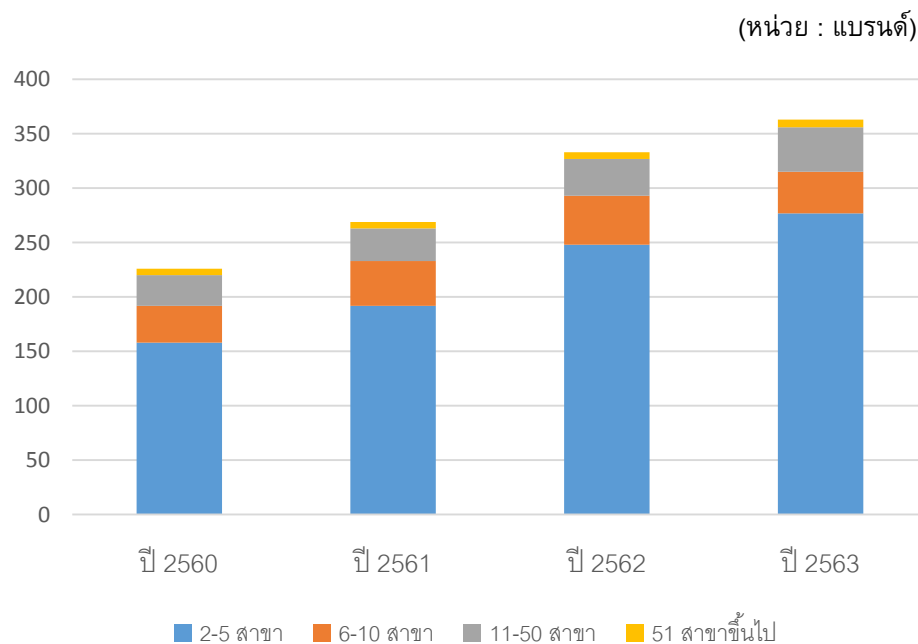
จำนวนสาขา	2560	2561	2562	2563
ร้านสาขาเดียว	898	934	1,203	1,381
2-5 สาขา	158	192	248	277
6-10 สาขา	34	41	45	38
11-50 สาขา	28	30	34	41
51 สาขาขึ้นไป	6	6	6	7

ตาราง: ตัวอย่างเชนร้านอาหารญี่ปุ่นที่มีมากกว่า 31 สาขา

ANI Sushi	OTOYA
Bake A Wish	Pepper Lunch
CoCoCHIBANYA	Shabushi
Fuji	SUKIYA
Hachiban Ramen	Sushi Mai
Kaiwan Bansushi	Yayoi
Katsuya	ZEN
OISHI RAMEN	

ที่มา : จัดทำโดยเจโทรกรุงเทพฯ โดยอ้างอิงข้อมูลจากเว็บไซต์ของแต่ละบริษัท และเว็บไซต์แนะนำร้านอาหาร

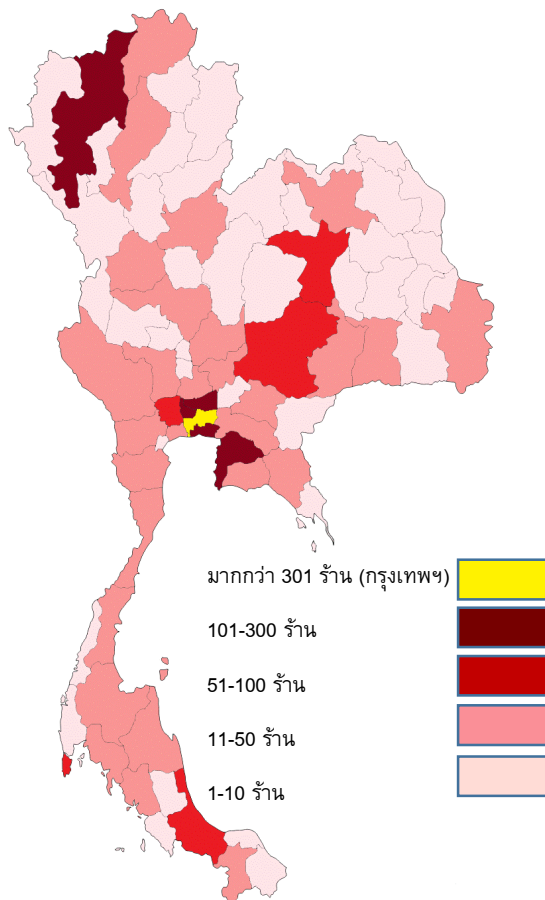
แผนภาพ : แนวโน้มของจำนวนแบรนด์ร้านอาหารญี่ปุ่นที่มีหลายสาขา

การกระจายตัวของร้านอาหารญี่ปุ่นในประเทศไทย

- จังหวัดที่มีร้านอาหารญี่ปุ่นมากเป็นอันดับที่ 2 รองจากกรุงเทพฯ คือ จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีชาวญี่ปุ่นอาศัยอยู่มากรองจากกรุงเทพฯ อันดับที่ 3 คือ จังหวัดนนทบุรี มีจำนวนร้านอาหารญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นจากปีก่อนมากถึง 86 ร้าน
- การสำรวจจำนวนร้านอาหารญี่ปุ่นปี พ.ศ. 2561 และ พ.ศ. 2562 ไม่พบร้านอาหารญี่ปุ่นในบางจังหวัด ในการสำรวจปี พ.ศ. 2563 นี้ พบว่ามีร้านอาหารญี่ปุ่นดำเนินกิจการอยู่ในทุกจังหวัด

แผนภาพ : การกระจายตัวของร้านอาหารญี่ปุ่น

ตาราง : จำนวนร้านอาหารญี่ปุ่น, ประชากรไทย, จำนวนชาวญี่ปุ่น และจำนวนนักท่องเที่ยว ในแต่ละจังหวัด

อันดับ	จังหวัด	2562 (จำนวนร้าน)	2563 (จำนวนร้าน)	เพิ่ม (จำนวนร้าน)	ลด (จำนวนร้าน)	ประชากรไทย (หมื่นคน)	คน / ร้าน	จำนวนชาว ญี่ปุ่น (คน)	จำนวนนักท่องเที่ยว (หมื่นคน)
1	กรุงเทพมหานคร	1,993	2,105	491	379	566	2,692	52,871	4,905
2	ชลบุรี	241	256	68	53	155	6,087	7,184	1,581
3	นนทบุรี	170	256	111	25	126	4,943	700	107
4	เชียงใหม่	152	162	43	33	177	10,983	2,489	892
5	สมุทรปราการ	116	129	32	19	134	10,425	1,130	120
6	ปทุมธานี	94	102	25	17	116	11,408	1,211	70
7	ภูเก็ต	74	69	20	25	41	6,037	715	1,383
8	สงขลา	47	68	28	7	143	21,117	86	623
9	นครราชสีมา	60	63	15	12	264	42,046	594	580
10	นครปฐม	53	56	15	12	92	16,429	229	140
11	ขอนแก่น	52	55	10	7	180	32,779	226	353
12	ระยอง	38	43	12	7	73	17,087	536	494
13	เชียงราย	23	40	20	3	129	32,458	401	324
14	สุราษฎร์ธานี	29	36	13	6	106	29,667	141	551
15	อุดรธานี	24	29	10	5	158	54,712	170	276
16	อุทัยธานี	24	28	10	6	82	29,292	1,117	169
17	ราชบุรี	16	27	14	3	87	32,337	44	104
18	พิษณุโลก	20	25	9	4	86	34,610	68	202
19	ประจวบคีรีขันธ์	15	24	12	3	55	23,088	109	459
20	อุบลราชธานี	19	24	10	5	187	78,256	59	181
อื่นๆ		377	497	215	95	3,687	74,202	2,674	6,002
รวม		3,637	4,094	1,183	726	6,655	16,258	72,754	19,516

ที่มา: ประชากรไทย = สำนักทะเบียนกลาง กระทรวงมหาดไทย (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562)

จำนวนนักท่องเที่ยว = สถิตินักท่องเที่ยวภายในประเทศไทย ปี 2562 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

จำนวนชาวญี่ปุ่น = จำนวนชาวญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย กระทรวงการต่างประเทศ ประเทศญี่ปุ่น (ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2560)

เหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจร้านอาหาร เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19)

22 มีนาคม	กทม.สั่งปิดสถานประกอบการต่าง ๆ ยกเว้นสถานประกอบการบางประเภท เช่น ซูเปอร์มาร์เก็ต ฯลฯ ร้านอาหารเปิดให้บริการได้เฉพาะเดลิเวอรี่และส่งกลับบ้านเท่านั้น
26 มีนาคม	รัฐบาลไทยประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน สั่งปิดสถานประกอบการต่าง ๆ ทั่วประเทศ ดำเนินการมาตรการควบคุมการเดินทางเข้าประเทศไทย
10 เมษายน	ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกรุงเทพฯ (จังหวัดอื่น ๆ ประกาศควบคุมในช่วงเวลาเดียวกัน)
3 พฤษภาคม	ผ่อนคลายมาตรการให้รับประทานอาหารและเครื่องดื่มภายในร้านอาหารได้ ประกาศใช้การเว้นระยะห่างทางสังคม และมาตรการป้องกันการติดเชื้อภายในร้าน
15 มิถุนายน	ผ่อนคลายมาตรการให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในร้านอาหาร
. . .	
เดือนธันวาคม 2563	จำนวนลูกค้าที่เข้ามารับประทานอาหารในร้านและยอดขาย ค่อย ๆ ฟื้นตัวขึ้นถึงระดับเดียวกันกับ ช่วงก่อนที่จะมีการแพร่ระบาด COVID-19 (สถานการณ์การฟื้นตัวของแต่ละร้านแตกต่างกัน)

ที่มา : จัดทำโดยเจโทรกรุงเทพฯ โดยอ้างอิงข้อมูลจากประกาศของรัฐบาลไทยและการสำรวจจับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

● แนวโน้มการฟื้นตัวของยอดขายและการกลับมารับประทานอาหารในร้าน

- ในช่วงล็อกดาวน์ร้านอาหารมียอดขายลดลงไปอย่างมาก หลังจากคลายล็อกดาวน์มีบางร้านปิดกิจการหรือขายกิจการ (มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าของกิจการ)

ร้านอาหารมียอดขายลดลงเหลือเพียง 20-30 % เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

(ยอดขายจากเดลิเวอรี่ในช่วงล็อกดาวน์ (22 มีนาคม ถึง 17 พฤษภาคม) รายงาน USDA-GAIN วันที่ 29 พฤษภาคม 2563)

ร้านอาหารญี่ปุ่นมียอดขาย 0-30% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

(เจโทรกรุงเทพฯ สอบถามข้อมูลจากร้านอาหารประมาณ 40 ร้าน ณ เดือนเมษายน 2563)

- ร้านอาหารญี่ปุ่นที่มีลูกค้าหลักเป็นคนไทย หรือกลุ่มคนไทยที่มีกำลังซื้อสูง เริ่มมีลูกค้ากลับมาและยอดขายฟื้นตัวขึ้น มีบางร้านเริ่มวางแผนที่จะขยายจำนวนสาขาให้มากขึ้น
- ร้านอาหารญี่ปุ่นที่ยอดขายกลับมาอยู่ในระดับเดียวกัน (หรือมากกว่า) กับช่วงก่อน COVID-19 ยังมีจำนวนน้อย เพราะผู้บริโภคบางส่วนยังคงลดการใช้จ่าย และทำอาหารทานเองที่บ้าน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงล็อกดาวน์
- ร้านอาหารญี่ปุ่นที่มีลูกค้าหลักเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ หรือใช้ในการเลี้ยงรับรองลูกค้าของบริษัทญี่ปุ่น ฟื้นตัวค่อนข้างล่าช้า

ยอดขายของร้านอาหารญี่ปุ่นในไตรมาสที่ 3 ของปีพ.ศ. 2563 อยู่ที่ 30-85 %เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

(รายงานงบการเงินของเซ่นร้านอาหารญี่ปุ่นรายใหญ่, การสอบถามข้อมูลจากร้านอาหาร ฯลฯ)

คาดว่ามูลค่าตลาดของธุรกิจร้านอาหารปี พ.ศ. 2563 จะหดตัวลง 9.7-10.6 % ทำให้มูลค่าตลาดจะลดลงไปอยู่ที่ 3.85-3.89 แสนล้านบาท

(รายงาน ECON ANALYSIS วันที่ 5 พฤษภาคม 2563 ศูนย์วิจัยกสิกรไทย)

● พฤติกรรมการสั่งอาหารเดลิเวอรี่

- ช่วงล็อกดาวน์ร้านอาหารหลายแห่งรวมทั้งร้านอาหารญี่ปุ่นปรับตัวส่งเดลิเวอรี่มากขึ้น และผู้บริโภคหันมาใช้บริการเดลิเวอรี่มากขึ้น
- หลังจากคลายล็อกดาวน์ยอดการใช้เดลิเวอรี่ลดลง แต่จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารพบว่า ผู้บริโภคใช้บริการสั่งอาหารเดลิเวอรี่มากขึ้นกว่าก่อนเกิดการแพร่ระบาดของ COVID-19 และคาดว่าพฤติกรรมการสั่งอาหารเดลิเวอรี่ยังคงมีมากในระดับหนึ่ง

คาดว่าจำนวนครั้งของการใช้บริการ Food Delivery จะเพิ่มขึ้น 78-84 % จากปีก่อนหน้า

(รายงาน ECON ANALYSIS วันที่ 5 สิงหาคม 2563 ศูนย์วิจัยกสิกรไทย)

ที่มา: จัดทำโดยเจโทรกรุงเทพฯ โดยอ้างอิงข้อมูลจากการสำรวจผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาหารญี่ปุ่น (1 พฤศจิกายน - 10 ธันวาคม) เว็บไซต์บริษัทของแต่ละบริษัท เป็นต้น